

Osuuspankkien mallisääntömuutokset ja niiden perusteet

OP Osuuskunnan hallintoneuvosto vahvistanut uudet mallisäännöt 5.12.2023

Osuuspankkien uudet mallisäännöt 12/2023

- OP Osuuskunnan hallintoneuvosto on 5.12.2023 vahvistanut osuuspankeille uudet mallisäännöt.
- Osuuspankit käsittelevät uusien mallisääntöjen mukaiset sääntömuutokset kevään 2024 varsinaisissa osuuskunnan / edustajiston kokouksissaan.
- Ohjeistus mallisääntömuutosten käsittelyä varten on julkaisu Intrassa, sisältyen varsinaisten kokousten ohjeistukseen.
- Rekisteröintiprosessi Patentti- ja rekisterihallituksen kanssa hoidetaan keskitetysti Keskusyhteisön toimesta.
- Tässä esityksessä käydään läpi keskeiset mallisääntömuutokset sekä niiden perusteet.

1. Toimitusjohtajan hallitusjäsenyys (18 § , 19 §)

Vanhat mallisäännöt : Toimitusjohtaja kuuluu hallitukseen.

Uudet mallisäännöt: Toimitusjohtaja voi kuulua hallitukseen hallintoneuvoston päätöksellä.

Perusteet muutokselle: Tarkoituksena on

- antaa hallintoneuvostolle toimivalta päättää toimitusjohtajan kuulumisesta hallitukseen
- yhdenmukaistaa osuuspankkien säännöt, koska osuuspankeilla on toimitusjohtajan hallitusjäsenyydestä erilaisia sääntökirjauksia

Hallintoneuvosto tekee päätöksen toimitusjohtajan hallitusjäsenyydestä vuosittain samalla, kun valitsee muutkin hallituksen jäsenet.

2. Toimitusjohtajan sijainen (18 §)

Vanhat mallisäännöt : Hallintoneuvosto voi hallitusta kuultuaan valita toimitusjohtajan sijaisen.

Uudet mallisäännöt: Hallintoneuvoston on valittava toimitusjohtajalle sijainen.

Perusteet muutokselle:

- Muutoksen taustalla EKP:n 14.12.2022 SREP päätös, joka sisältää suosituksen siitä, että OP Osuuskunnan tulisi varmistaa, että liikkeenjohtotehtävää hoitavan ylimmän hallintoelimen jäsenille ja muille keskeisistä tehtävistä vastaaville henkilöille on nimitetty varahenkilö, joka tarvittaessa voi toimia varsinaisen toimenhaltijan sijaisena.
- Jokaisen osuuspankin on tullut nimittää toimitusjohtajan sijainen 31.12.2023 mennessä.

3. Hallituksen ja hallintoneuvoston jäsenen 68 vuoden ikärajan poistaminen (16 §, 19 §)

Vanhat mallisäännöt: Hallituksen ja hallintoneuvoston jäsenen yläikäraja oli 68 vuotta

Uudet mallisäännöt: Kaikki ikärajat poistettu

Perusteet muutokselle:

- Yhdenvertaisuuslaki; lakia sovelletaan myös oikeushenkilön sääntöihin hallituksen jäsenen kelpoisuudesta, sääntömääräykset eivät saa olla syrjiviä.
- yhdenvertaisuusvaltuutettu on korostanut työnantajan velvollisuutta varmistaa yhdenvertaisuuden toteutuminen henkilöstöä valittaessa.

Yhdenvertaisuusvaltuutetun toimisto on 12/2023 antanut kannanottonsa erään osuuskunnan sääntöjen hallituksen jäsenyyttä koskevan ikäpykälän (68 v) osalta ja katsonut sääntöjen ikäpykälän olevan kelpoisuusehtona syrjivä.

4. Hallituksen jäsenyys (19 §)

Vanhat mallisäännöt: Osuuspankin tai sen konserniin kuuluvan yhteisön palveluksessa oleva henkilö (osuuspankin toimitusjohtajaa lukuun ottamatta) ei saa toimia hallituksen jäsenenä.

Uudet mallisäännöt: Tehty lisäys siitä, että hallituksen jäsenenä ei myöskään saa toimia jonkin toisen OP Ryhmään kuuluvan osuuspankin tai sen konserniin kuuluvan yhteisön palveluksessa oleva henkilö, toimitusjohtaja, hallituksen tai hallintoneuvoston jäsen.

Perusteet muutokselle:

- Vanhat mallisäännöt mahdollistivat sen, että osuuspankin hallituksen jäsenenä olisi voinut toimia toisen osuuspankin tai sen konserniin kuuluvan yhteisön palveluksessa oleva.

5. Hallintoneuvoston jäsenyys (16 §)

Vanhat mallisäännöt: Hallintoneuvoston jäsenenä ei saa toimia osuuspankin hallituksen jäsen tehtävässä oloaikanaan, toimitusjohtaja tehtävässä oloaikanaan tai tehtävän päättymisestä lukien seuraavan viiden vuoden aikana eikä osuuspankin tai sen konserniin kuuluvan yhteisön palveluksessa oleva henkilö.

Uudet mallisäännöt: Tehty lisäys siitä, että hallintoneuvoston jäsenenä ei myöskään saa toimia jonkin toisen OP Ryhmään kuuluvan osuuspankin tai sen konserniin kuuluvan yhteisön palveluksessa oleva, toimitusjohtaja, hallituksen tai hallintoneuvoston jäsen.

Perusteet muutokselle:

- Vanhat mallisäännöt mahdollistivat sen, että osuuspankin hallintoelimen jäsenenä olisi voinut toimia myös toisen osuuspankin tai sen konserniin kuuluvan yhteisön palveluksessa oleva.

6. Hallituksen tehtävät (20 §)

Vanhat mallisäännöt: Hallituksen on edistettävä osuuspankin etua huolellisesti ja hoidettava sen asioita osuuskuntalain, osuuspankeista ja muista osuuskuntamuotoisista luottolaitoksista annetun lain ja osuuspankin sääntöjen sekä hallintoneuvoston vahvistaman ohjesäännön mukaan.

Uudet mallisäännöt: Hallituksen on edistettävä osuuspankin etua huolellisesti ja hoidettava sen asioita lainsäädännön, viranomaisohjeiden, osuuspankin sääntöjen sekä Keskusyhteisön vahvistamien periaatteiden, ohjeiden sekä hallintoneuvoston vahvistaman ohjesäännön mukaisesti.

Perusteet muutokselle:

Muutokset ovat luonteeltaan teknisiä:

- sääntömuutoksella on korvattu aiempi lakiluettelo yleisemmällä lainsäädäntö- termillä ja näin pyritty vähentämään sääntöjen päivitystarvetta
- Keskusyhteisöllä on talletuspankkien yhteenliittymälakiin perustuva oikeus ja velvollisuus antaa osuuspankeille ohjeita, ja tämä velvollisuus on lisätty selventävänä sääntöihin viittaamalla Keskusyhteisön vahvistamiin periaatteisiin ja ohjeisiin

7. Toimitusjohtaja (23 §)

Vanhat mallisäännöt: Osuuspankin toimitusjohtajan on edistettävä osuuspankin etua huolellisesti ja hoidettava osuuspankin päivittäistä hallintoa osuuskuntalain, osuuspankeista ja muista osuuskuntamuotoisista luottolaitoksista annetun lain ja hallituksen antamien ohjeiden ja määräysten mukaisesti.

Uudet mallisäännöt: Osuuspankin toimitusjohtajan ja hänen sijaisensa on edistettävä osuuspankin etua huolellisesti ja hoidettava osuuspankin päivittäistä hallintoa lainsäädännön, viranomaisohjeiden, osuuspankin sääntöjen sekä Keskusyhteisön vahvistamien periaatteiden, ohjeiden sekä hallintoneuvoston vahvistaman ohjesäännön mukaisesti.

Perusteet muutokselle:

Muutokset ovat luonteeltaan teknisiä ja sääntömuutoksella on

- korvattu aiempi lakiluettelo yleisemmällä lainsäädäntö- termillä ja näin pyritty vähentämään sääntöjen päivitystarvetta
- poistettu erillinen viittaus toimitusjohtajan velvollisuuteen toimia hallituksen antamien ohjeiden ja määräysten mukaisesti, koska tämä velvollisuus tulee suoraan osuuskuntalaista

8. Vaalijärjestys (35 §)

Laajennettu vaalikelvottomia omistaja-asiakkaita koskevaa määräystä

Vanhat mallisäännöt: Osuuspankin vaaleissa ehdolle ei voi asettua osuuspankin tai sen konserniin kuuluvan yhteisön palveluksessa oleva, osuuspankin tai sen konserniin kuuluvan yhteisön toimitusjohtaja tehtävässä oloaikanaan ja tehtävän päättymisestä lukien seuraavan viiden vuoden aikana , hallintoneuvoston tai hallituksen jäsen tehtävässä oloaikanaan, Keskusyhteisön tai sen konserniin kuuluvan yhteisön palveluksessa oleva.

Uudet mallisäännöt: Osuuspankin vaaleissa ehdolle ei voi asettua myöskään jonkin toisen OP Ryhmään kuuluvan osuuspankin tai sen konsernin palveluksessa oleva henkilö, toimitusjohtaja, hallituksen tai hallintoneuvoston jäsen.

Perusteet muutokselle:

- Edustajiston vaaleissa ei voida hyväksyä ehdokkuuksia, joissa toisen osuuspankin työntekijä / hallinnon jäsen asettuisi ehdolle toisen osuuspankin edustajistoon.

9. Vaalijärjestys

Lisätään kannatusoikeutta koskevat määräykset (uusi 38 §)

Uudet mallisäännöt: Kannatusoikeus on jokaisella osuuspankin omistaja-asiakkaalla, joka on hyväksytty omistaja-asiakkaaksi viimeistään hallintoneuvoston päättämänä ajankohtana ja, joka on kannatuksen antaessaan edelleen omistaja-asiakkaana.

Perusteet muutokselle:

- Kannatusoikeuden määrittävää ajankohtaa ei ole aiemmin selkeästi määritetty säännöissä.

Yhdistetään säännöt ja vaalijärjestys samaksi dokumentiksi:

Vaalijärjestyksen pykälien muutos 1-13 pykälistä 32-44 pykäliin.

Perusteet muutokselle:

- Vaalijärjestys on aina ollut sääntöjen osa, mutta sen esittäminen erillisenä asiakirjana on aiheuttanut sekaannusta. Jatkossa säännöt ja vaalijärjestys olisivat yksi dokumentti, jossa yhtenäinen pykälöinti.

Kiitos !